

مقدمه:

فرآورده‌های دارویی نیازمند شرایط ویژه نگهداری از جمله کنترل دما، رطوبت، کنترل نور و غیره است که معمولاً در مورد فرآورده‌های قاچاق رعایت نمی‌شود. با توجه به عدم نظارت سازمان‌های مربوطه بر روی مراحل تولید و توزیع دارو و عدم امکان نمونه‌برداری و آزمایش بر روی داروهای قاچاق، امکان عدم اثر بخشی این داروها بیشتر از فرآورده‌های مجاز است

بر اساس تعریف، بیوترورسیم نوعی از ترورسیم است که به وسیله انتشار عمدی فرآورده‌های بیولوژیک (ویروسی، باکتریایی و ...) انجام می‌شود. و یکی از راه‌های انتقال فرآورده‌های بیولوژیک می‌تواند از طریق داروهای غیر رسمی و قاچاق باشد که مصرف کننده داروی قاچاق (Smuggling) خطرات بالقوه زیادی را برای خود و جامعه با مصرف این داروها به همراه دارد.

بر اساس گزارش‌های سازمان بهداشت جهانی، سالانه حدود ۲۰۰ هزار نفر در دنیا قربانی مصرف داروهای تقلبی و قاچاق می‌شوند.

بعضی داروهای قاچاق بسیار سریع و بطور کامل درد بیمار را تسکین می‌دهد. این ممکن است حرف اول و آخر بعضی بیماران مصرف کننده یا حتی پزشکان تجویز کننده این دارو ها باشد اما واقعیت این است که ممکن است در ساخت آن مقدار زیادتری از دارو بکار رفته باشد یا داروی مشابه قوی تری در آن استفاده شده باشد که عوارض بیشتری نیز دارد و بنابراین پس از مدتی عوارض آن گریبانگیر فرد می‌شود.

در خصوص داروهای مسکن، خطر استفاده از ترکیبات خاصی وجود دارد که با اثر بر سیستم عصبی می‌تواند وابستگی فرد را پس از مصرف داروها به دنبال داشته باشد. این تاثیر معجزه آسای بعضی دارو ها می‌تواند ظاهری زیبا با اثر درمانی فوری و موثر داشته باشد اما آسیب های بعدی بر سلامت انسان و نیز خطر اعتیاد به آن نباید از نظر دور باشد.

داروهای بدنسازی، مکمل‌های غذایی، اکستازی و ترامادول بیشترین سهم قاچاق دارویی را به خود اختصاص داده‌اند.

بسیاری از داروهای قاچاق و تقلبی در ایران، در کشورهای همسایه با کپی کردن جلد و بروشور داروی اصلی تهیه می‌شوند و نه تنها ماده موثر دارویی ندارند بلکه به علت استفاده از ترکیبات شیمیایی غیر استاندارد، عوارض زیان باری برای سلامت افراد جامعه دارند. معمولاً ترکیبات درج شده بر روی ظروف محتوی مکمل‌های غذایی غیر مجاز با ترکیبات داخلی آنها تطابق نداشته و حاوی مواد شیمیایی یا هورمون‌هایی هستند که در صورت مصرف، عوارض جانبی شدیدی به دنبال خواهد داشت.

چگونه داروی قاچاق را تشخیص دهیم؟

داروهای سلامت محور وارداتی دارای برجستگی به نام برجسب اصالت کالا می‌باشد. هر کالایی که تولید داخل نباشد باید این برجسب را داشته باشد در صورت نداشتن این برجسب، کالا قاچاق محسوب می‌شود.

حال اگر بر روی محصول این برچسب مشاهده گردید چگونه متوجه شویم که این برچسب دارای اصالت است؟

در ادامه به طریقه شناسایی برچسب تقلبی از اصیل خواهیم پرداخت.

❖ در قدم اول می توان از روی شکل ظاهری برچسب اصالت به تقلبی بودن یا نبودن پی برد:

✓ شکل کلی برچسب

✓ شماره پیامک

✓ شماره تلفن

در برچسب اصالت شماره پیامک ۲۰۰۰۸۸۲۲ و شماره تماس ۰۲۱-۶۱۸۵ ذکر شده است. در صورتی که هر شماره تماس و پیامک دیگری بر روی برچسب ذکر شده باشد نشانگر تقلبی بودن آن برچسب می باشد.

❖ در قدم دوم تطابق برچسب با جعبه قرص

بر روی هر جعبه قرص تاریخ تولید و انقضا و شماره بچ حک می شود، شماره بچ تحت عنوان شماره LOT بر روی برچسب اصالت درج می شود، همچنین تاریخ انقضا مندرج بر روی جعبه نیز باید با برچسب مطابقت داشته باشد، هر گونه مغایرت این دو شماره نشان دهنده این است که آن برچسب متعلق به آن کالا نمی باشد.

❖ در قدم سوم کنترل دقیق از طریق سامانه های تعبیه شده می باشد.

۱. ارسال کد ۱۶ رقمی بعد از خراش به سامانه ۲۰۰۰۸۸۲۲

۲. تماس با شماره ۰۲۱-۶۱۸۵

۳. استفاده از سایت www.ttac.ir

۴. نصب برنامه TTAC

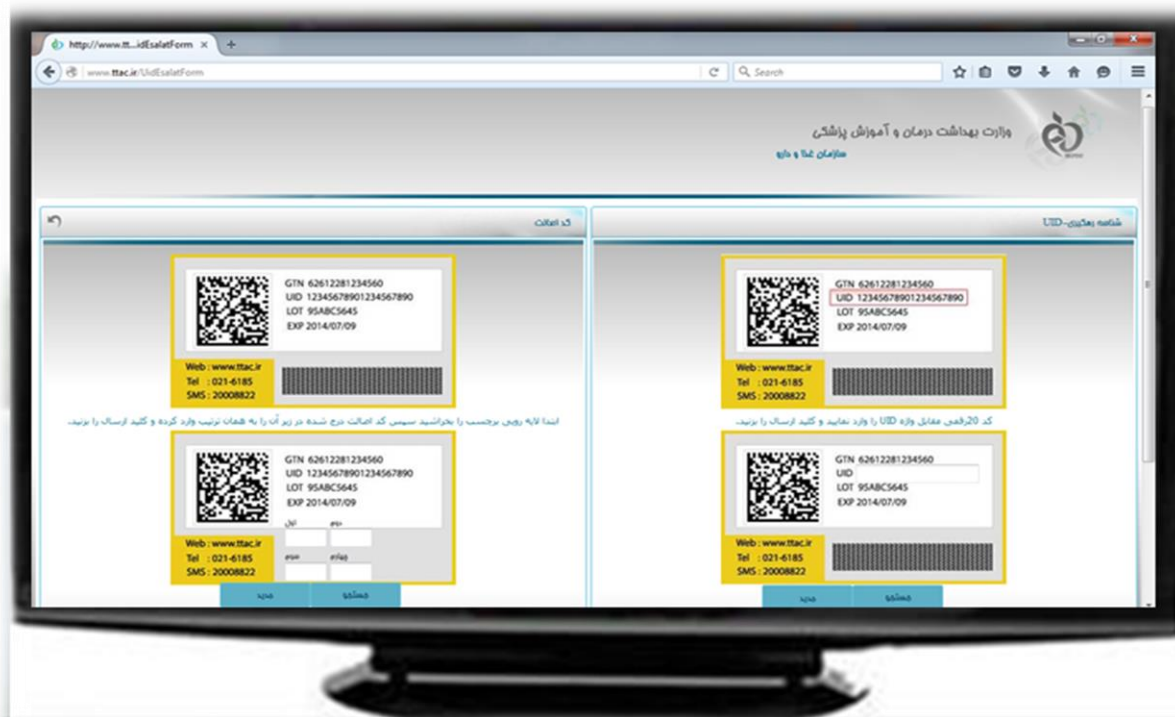
مشکل اصلی در روش اول و دوم عدم پاسخگویی به موقع سامانه می باشد و از طرف دیگر در صورت خراش برچسب اصالت محل عرضه کالا از نظر قانونی امکان فروش آن را نخواهد داشت. بنابراین باید به گونه دیگر از اصالت کالا اطمینان حاصل کرد.

در www.ttac.ir با استفاده از کد UID اصالت کالا مشخص می شود و در لحظه، جواب استعلام نمایش داده می شود.

در ورود به سامانه صفحه زیر باز خواهد شد با انتخاب گزینه " استعلام کد رهگیری" وارد صفحه بعد خواهید شد.

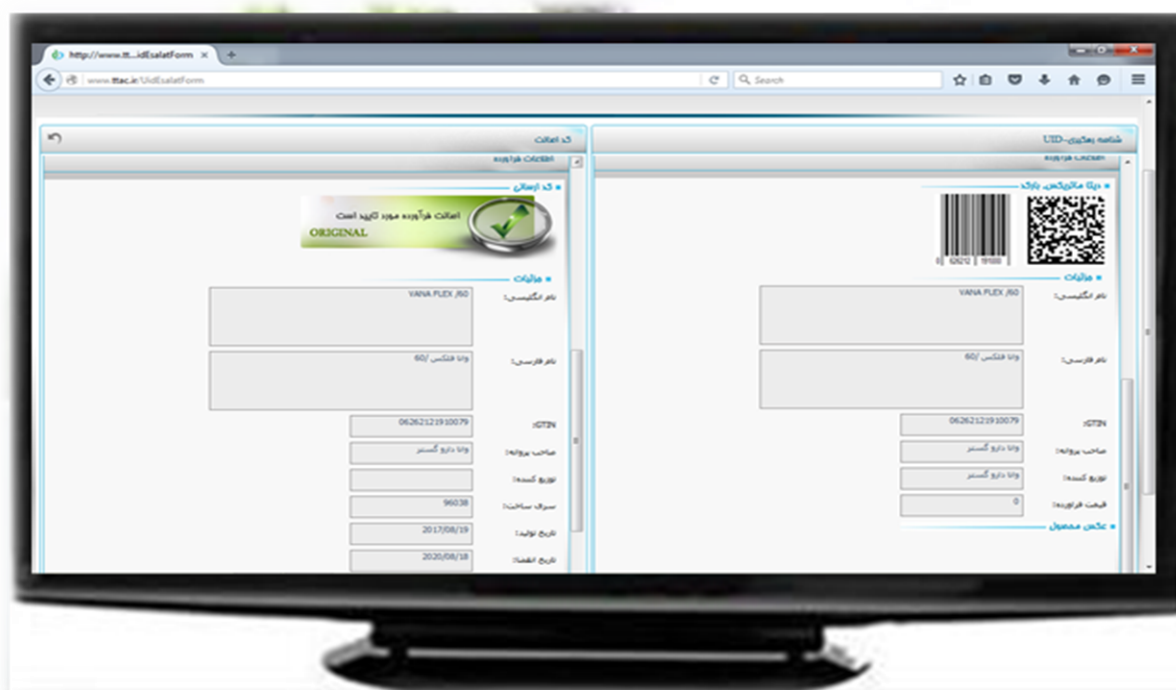

در صفحه بعد (شکل زیر) از دو طریق می توان کد اصالت را رهگیری کرد یکی از طریق خراش کد ۱۶ رقمی (سمت چپ) و دیگری از طریق شناسه UID (سمت راست)

در انتخاب شناسه رهگیری کد UID یا کد اصالت و زدن کلید "جستجو" ممکن است با چند صفحه رو به رو شویم:

(۱) در صورت معتبر بودن کد اصالت

۲) در صورت نامعتبر بودن کد اصالت

در استفاده از نرم افزار موبایلی می توان با اسکن بار کد دو بعدی به راحتی از اصالت کالا اطمینان حاصل کرد.

با شناخت برجسب اصالت تایید شده توسط سازمان غذا و دارو از اصالت محصولات وارداتی غذایی، آرایشی و بهداشتی مطمئن شوید

برجسب تقلبی و نامعتبر

برجسب قدیمی

برجسب جدید

GTN : شماره تجاری فرآورده

UID : شناسه رهگیری

LOT : شماره سری ساخت

EXP : تاریخ انقضا

شناسه ۱۵ رقمی
تعیین اصالت

جهت تایید اصالت کتا پس از مخدوش نمودن پوشش، شناسه ۱۵ رقمی استعلام و تایید آن دریافت گردد.

روش های استعلام :

• استفاده از سایت : www.ttac.ir

• شماره پیامک : ۳۰۰۰۸۸۲۲

• استفاده از نرم افزار تلفن همراه

• تلفن : ۰۲۱-۶۱۸۵

دکتر دوش پور - داروساز

شبکه بهداشت و درمان شهرستان لنگرود